چهل سال پیش در همین روز

روز پنجشنبه ۳۱ خرداد ماه ۱۳۶۳ برابر با ۲۱ رمضان ۱۴۰۴ روز شهادت حضرت علی(ع) تعطیل بود و روزنامه اطلاعات منتشر نشد.

به مناسبت سالروز تولد ژان پل سارتر

انسان محکوم به آزادی است

ژان پل سارتر فیلسوف و نویسنده برجسته فرانسوی، ۲۱ ژوئن سال ۱۹۰۵ میلادی در پاریس به دنیا آمد. او یکی از چهره‌های کلیدی در فلسفه اگزیستانسیالیسم (و پدیدارشناسی) به‌شمار می‌رود و در سال ۱۹۶۴ میلادی جایزه نوبل ادبی را از آن خود کرد.

سارتر پس از اتمام تحصیلات در دبیرستان‌های لوآور و لیون به تدریس فلسفه پرداخت. پس از مدتی تصمیم گرفت که برای کامل شدن تحقیقاتش در زمینه فلسفه پدیدارشناسی هوسرل راهی آلمان شود و در برلین به ادامه تحصیل پرداخت. در اینجا بود که آشنایی عمیق‌تری با آثار فیلسوفان بزرگی همچون مارتین هایدگر (فلسفه اصالت وجود یا اگزیستانسیالیسم) و ادموند هوسرل (فلسفه پدیدارشناسی) پیدا کرد. اما پس از چندی تاب تحمل حکومت آلمان نازی را نیاورد، به پاریس برگشت و کار تدریس فلسفه را دنبال کرد. سارتر در ساعت ۹شب روز ۱۵آوریل ۱۹۸۰در ۷۵سالگی در بیمارستان بروسه پاریس در پی بیماری ریوی درگذشت. خبر درگذشت او به سرعت در سراسر جهان پخش شد و حدود ۵۰هزار نفر در پاریس در مراسم خاکسپاری‌اش شرکت کردند. این مراسم پرجمعیت‌ترین تشییع جنازه یک فیلسوف در قرن بیستم بود.

به‌طور کلی دو دوره در زندگی حرفه‌ای سارتر وجود داشت. اولین دوره زندگی حرفه‌ای‌اش پس از نوشتن کتاب «هستی و نیستی» و رمان «تهوع» آغاز شد. سارتر به آزادی بنیادی انسان اعتقاد داشت و باور داشت که «انسان محکوم به آزادی است.» در دومین دوره حرفه‌ای زندگی‌اش، سارتر به‌عنوان روشنفکری فعال از نظر سیاسی شناخته می‌شد و از طرفداران کمونیسم بود. وی بیشتر عمر خویش را صرف مطابقت دادن ایده‌های اگزیستانسیالیستی‌اش کرد. سارتر معتقد بود که انسان باید خود سرنوشت‌اش را تعیین کند. برای آشنایی با ایده‌های اگزیستانسیالیستی او، بخش‌هایی از مقدمه مقاله «اومانیسم سارتر در نگاه هایدگر»، نوشته دکتر زهرا خزاعی (عضو هیأت علمی دانشگاه قم) را می‌خوانید:

سارتر اگزیستانسیالیسم را به عنوان فلسفه‌ای تعریف می‌کند که معتقد است: «وجود انسان مقدم بر ماهیت اوست». در فلسفه وجودی، ماهیت انسان در سایه وجود او تفسیر می‌شود و سارتر چون تنها وجود انسان را اصیل و شایسته بودن می‌داند، تقدم وجود را مختص به انسان می‌داند، در حالی که در بقیه موجودات قائل به تقدم ماهیت آنهاست. وجود به این معناست که: «بشر ابتدا وجود می‌یابد، متوجه خود می‌شود... و سپس خود را می‌شناساند؛ یعنی تعریفی از خود به‌دست می‌دهد». بدین ترتیب، در نظر سارتر، فاعلیت انسان را در شناخت‌خود باید به عنوان نقطه عطف اگزیستانسیالیسم و اومانیسم او فرض کنیم. به‌دلیل آن‌که ما تصویر مشخصی از ماهیت انسان در ذهن نداریم، لذا طبیعت انسان به‌طور عینی قابل تعریف نیست، زیرا «در ابتدا بشر هیچ نیست، سپس چیزی می‌شود؛ یعنی چنین و چنان می‌گردد و چنان می‌شود که خویشتن را آن‌چنان می‌سازد». از این‌رو، «بشر مسئول وجود خویشتن است»، «او باید با انتخاب، راه خود و راه همه آدمیان را تعیین کند»، او باید انتخاب کند و عمل کند، بدون آن‌که از قبل، هیچ مفهومی از طبیعت انسان داشته باشد؛ مفهومی که تضمین‌کننده صحت انتخاب و عمل او باشد. لذا مشاهده می‌کنیم که در اگزیستانسیالیسم سارتر ماهیت انسان به‌واسطه تعهد و مسئولیتی که دارد، تنها از طریق عمل تعریف می‌شود: «واقعیت تنها در عمل وجود دارد». «اگزیستانسیالیسم عقیده دارد که سرنوشت بشر در دست خود اوست... و به‌آدمیان اعلام می‌کند که امیدی جز به عمل نباید داشت و آنچه به بشر امکان زندگی می‌دهد، فقط عمل است». سارتر پیوسته تاکید می‌کند که آزادی بشر برای فاعل، در فاعلیت (سوژه بودن) او ریشه دارد و این تنها چیزی است که ارزش و اعتبار انسان را به او اعطا می‌کند. در نتیجه، شاهدیم که سارتر، کوگیتوی دکارتی (من فکر می‌کنم، پس هستم) را تنها نقطه تمایز اگزیستانسیالیسم از بقیه فلسفه‌ها و تنها مبنای ممکن برای اومانیسم می‌داند. تبیین واژه‌های دلهره، وانهادگی، نومیدی و ارتباط آن با اگزیستانسیالیسم از دیگر مسائلی است که در کتاب «اصالت بشر» سارتر با آن مواجه می‌شویم.

(برگرفته از مجله پژوهشهای فلسفی - کلامی، شماره ۹ و ۱۰ مقاله «اومانیسم سارتر در نگاه هایدگر»، زهرا خزاعی، عضو هیات علمی گروه فلسفه دانشگاه قم)

قاب امروز

جشنِ رنگ در عروسی بختیاری/عکس از: رضا کامران سامانی -دانشجو

سرایه

لاله داغدیده را مانم
کشت آفت رسیده را مانم
دست تقدیر از تو دورم کرد
گل از شاخ چیده را مانم
نتوان برگرفتنم از خاک
اشک از رخ چکیده را مانم
پیش خوبانم اعتباری نیست
جنس ارزان خریده را مانم
برق آفت در انتظار من است
سبزه نودمیده را مانم
تو غزال رمیده را مانی
من کمان خمیده را مانم
به من افتادگی صفا بخشید
سایه آرمیده را مانم
در نهادم سیاهکاری نیست
پرتوافشان سپیده را مانم
گفتمش ای پری که را مانی؟
گفت: بخت رمیده را مانم
دلم از داغ او گداخت رهی
لاله داغدیده را مانم

رهی معیری

شرح درمتن * ۶۳۶۸

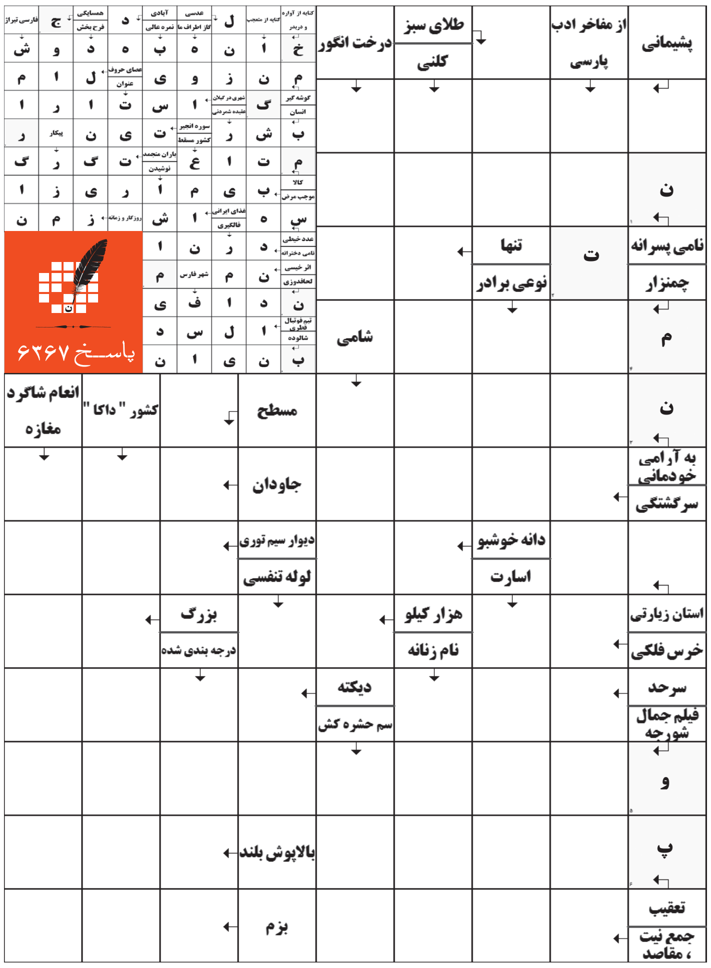
پشیمانی
از مفاخر ادب پارسی
طلای سبز
کلنی
درخت انگور
ن
نامی پسرانه
چمنزار
ت
تنها
نوعی برادر
م
شامی
ن
مسطح
کشور " داکا "
انعام شاگرد
مغازه
به آرامی خودمانی
سرگشتگی
جاودان
دانه خوشبو
اسارت
دیوار سیم توری
لوله تنفسی
استان زیارتی
خرس فلکی
هزار کیلو
نام زنانه
بزرگ
درجه بندی شده
سرحد
فیلم جمال شورجه
دیکته
سم حشره کش
و
پ
بالاپوش بلند
تعقیب
جمع نیت ، مقاصد
بزم
کنایه از آواره و دربدر
کنایه از متعجب
ل
گاز اطراف ما
عدسی
نمره عالی
آبادی
د
فرح بخش
همسایگی
ج
فارسی تیراژ
خ
ا
ن
ه
ب
ه
د
و
ش
م
ن
ز
و
ی
عصای حروف
عنوان
ل
ا
م
گوشه گیر
انسان
گ
شهری در گیلان
عقیده شمردنی
ا
س
ت
ا
ر
ا
ب
ش
ر
سوره انجیر
کشور مسقط
ت
ی
ن
پیکار
ر
م
ت
ا
ع
باران منجمد
نوشیدن
ت
گ
ر
گ
کالا
موجب مرض
ب
ی
م
ا
ر
ی
ز
ا
س
ه
غذای ایرانی
فالگیری
ا
ش
روزگار و زمانه
ز
م
ن
عدد خیطی
نامی دخترانه
د
ر
ن
ا
اثر خیسی
لحافدوزی
ن
م
شهر فارس
م
ن
د
ا
ف
ی
تیم فوتبال قطری
شالوده
ا
ل
س
د
ب
ن
ی
ا
ن
پاسخ ۶۳۶۷

امروز در تاریخ

آغاز امپراتوری شاپور دوم

شاپور دوم (ذوالاکتاف)، از آخرین روز بهار سال ۳۲۶ میلادی به عنوان شاه رسما زمام امور ایران را به دست گرفت. این شاه ساسانی هنگامی امور سلطنت را به‌دست گرفت که اعراب مهاجر در بحرین و سواحل غربی خلیج فارس ایجاد ناامنی کرده، برخی از بزرگان داخلی وارد مبارزه قدرت با یکدیگر شده بودند، امپراتور روم در استان‌های مرزی شمال غربی خرابکاری می‌کرد و دسته‌ای از هون‌ها در منطقه فرارود بنای دست‌اندازی به قلمرو ایران را گذارده بودند.شاپور دوم پس از به‌دست گرفتن قدرت، همه این دشواری‌ها را برطرف ساخت.

تلاش عباس مسعودی برای راه‌اندازی روزنامه اطلاعات

سی و یکم خرداد ۱۳۰۵ درمحافل تهران صحبت از این بود که عباس مسعودی مدیر مرکز اطلاعات (نخستین خبرگزاری غیردولتی ایران) سرگرم استقراض است تا هرچه زودتر روزنامه‌ای به همین نام را منتشر کند.نخستین شماره روزنامه اطلاعات ۱۹ تیرماه ۱۳۰۵ انتشار یافت.

پالایشگاه آبادان به دست ملت ایران افتاد

۳۱خرداد ۱۳۳۰سه ماه پس از ملی شدن صنعت نفت ایران، پالایشگاه آبادان به دست ملت ایران افتاد. گزارش «خلع ید» از پالایشگاه آبادان آخر وقت سی‌ام خرداد ۱۳۳۰ به تصویب مجلس ایران رسیده بود که در عین حال، رأی اعتماد مجدد به دولت دکتر محمد مصدق تلقی شد. پالایشگاه آبادان در آن زمان و در نوع خود، بزرگترین پالایشگاه نفت در جهان بود که بخش عمده تولیدات آن صادر می‌شد.

آغاز فروپاشی حزب رستاخیز

۳۱ خرداد سال ۱۳۵۷ و در جریان اوج گیری انقلاب ایران، با ادامه کناره‌گیری نمایندگان پارلمان و برخی از مقامات از حزب دولتی رستاخیز، این حزب در آستانه فروپاشی قرار گرفت.

www.iranianshistoryonthisday.com

سودوکو * ۳۸۵۵

		۷	۵				۶	۴
	۸	۱			۴	۳	۲	
۶	۴	۲			۳		۱	۵
۷	۱		۲			۶	۹	۳
	۷	۹	۸			۱	۵	
۲	۳				۹	۷		

غلامحسین باغبان

طراح جدول

پاسخ * ۳۸۵۴

۲	۱	۷	۸	۴	۵	۳	۹	۶
۸	۴	۵	۳	۹	۶	۲	۱	۷
۳	۹	۶	۲	۱	۷	۸	۴	۵
۱	۷	۴	۵	۲	۸	۹	۶	۳
۹	۲	۸	۱	۶	۳	۷	۵	۴
۵	۶	۳	۴	۷	۹	۱	۲	۸
۷	۵	۲	۹	۸	۴	۶	۳	۱
۴	۸	۱	۶	۳	۲	۵	۷	۹
۶	۳	۹	۷	۵	۱	۴	۸	۲